

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Forhandling om redegørelse nr. R 23:

Udenrigsministerens bistandspolitiske redegørelse af 13. maj 1987 med udgangspunkt i rapporten fra Verdenskommissionen om Miljø og Udvikling.

(Redegørelsen anmeldt 13/5 87. Redegørelsen givet 13/5 87. Meddelelse om forhandling 13/5 87).

*Forhandling***Helle Degn (S):**

Jeg vil gerne takke for ministerens redegørelse. Jeg synes måske, den er noget vag. Brundtland-delen af ministerens redegørelse, som man kunne kalde fugleperspektivet, fylder en halv side, hvorimod de 12½ side fyldes med frøperspektivet, og det kan måske forvirre debatten om selv Brundtland-rapporten en smule.

Efter 900 dages arbejde offentliggjorde Gro Harlem Brundtland rapporten »Vores Fælles Fremtid«. Sammen har vi delt den bevidsthed, som Willy Brandt beskrev i sin rapport »Nord-Syd«, et program for fælles overlevelse. Sammen har vi delt den arv, Olof Palme gav os i sin rapport »Fælles Sikkerhed«. Sammen skal vi nu bruge den bevidsthed, som Brundtland-rapporten skaber med »Vores Fælles Fremtid«. Der går en rød tråd gennem disse tre rapporter, den gensidige afhængighed. Det vil kræve vision og internationalisme af os at forme 1990'erne.

Miljødiskussionen bliver desværre stadig af mange opfattet som et luksüs-fænomen for industrilandene eller som noget, »flipperne« tager sig af. At kæmpe for ren luft, jord og vand, flere cykler, færre biler og at redde hvaler og babysæler er blevet betragtet som lidt flippet. Når miljøfundamentalisterne ligesådan for nogle år siden så på udviklingslandene, var de mere optaget af at redde pandaer end mennesker.

Men meget har vi sammen oplevet i de sidste år, som har forandret vores syn på miljøproblemerne. Vi har oplevet Bhopal-

giftulykken, Tjernobyl, Rhin-kemikalieudslippet, syre regnen i Nordeuropa, hungerkatastrofen i Etiopien. Ingen af os, hverken de rige eller fattige af os, kan ryste disse oplevelser af os. Økologisk styring bliver et nøgleord i fremtiden.

I sit forord til rapporten skriver Gro Harlem Brundtland, at rapporten blev til i en tid med udbredt følelse af frustration og utilstrækkelighed i det internationale samfund over vore egne manglende evner til at tage fat om de afgørende globale spørgsmål og behandle dem effektivt. Det tror jeg er rigtigt.

1970'erne gled langsomt over i en stemning af reaktion og isolation, selv om utallige FN-konferencer forsøgte at overbevise os om det modsatte. 1980'erne har været kendetegnet af tilbagetog for det sociale engagement, selv om forskere gør os opmærksom på de stadig vanskeligere problemer, vi skal have løst: en stadig varmere jordklode, truslen mod Jordens ozonlag, ørkener, som æder sig ind på vores landbrugsjord.

Vi reagerer blot ved at udbede os flere detaljer og ved at overlade problemerne til institutionerne. Gældskrisen, den manglende kapitaloverførsel til udviklingslandene, faldende råvarepriser og faldende personlige indkomster overbeviste Brundtland-kommissionen om behovet for store ændringer både i holdninger og samfundsindretninger.

Alene befolkningsspørgsmålet nødvendiggør store forandringer med udsigten til en fordobling af Jordens befolkning de næste ti år. Så store forandringer vil uvægerlig knytte nye forbindelser mellem den globale økonomi og økologi.

Denne rapport konkluderer mere optimistisk end de to tidligere. Der stilles forslag om en handlingsplan, nationalt og internationalt, for en bæredygtig udvikling, så fremtidige generationer har mulighed for at få deres behov opfyldt. Der er forslag om, at landbrugsproduktionen i ulandene må øges, at der må gives øget støtte til småbrug, at der må indføres kontrol med bekæmpelsesmidler, og at den tendens må vendes, at produktion, vi ikke selv ønsker her i landet, flytter vi bare til udviklingslandene.

Ministeren er i sin redegørelse mest optaget af den svære danske bistand. Socialdemokratiet vil gerne slå fast, at kontinuiteten i dansk bistandspolitik selv i et valgår ikke må